

Bisconti – Case e Giardini

Tuinieren in Toscane

Tuinieren in Toscane met voor het overgrote deel Mediterrane planten. Voor veel plantenliefhebbers klinkt dat als de ultieme droom. Coen Vreeke en Marie-José Reynaerts maakten er werkelijkheid van. Beiden genieten tegen de grens van Toscane van hun eigen huis en tuin. Daarnaast ondersteunen ze mensen die hetzelfde willen: ze adviseren over het bouwen van een huis én het ontwerpen en aanleggen van de tuin.

TEKST EN FOTOGRAFIE EMIEL VAN DEN BERG

Altijd al in Toscane willen wonen? Het antwoord is vast ja. Wie van fantasie werkelijkheid wil maken, kan een beroep doen op Coen Vreeke, bedrijfskundig ingenieur met meer dan 35 jaar bouwervaring, en Marie-José Reynaerts, gespecialiseerd in mediterrane tuinen. De specialiteit van dit Nederlandse echtpaar omvat alles rondom huis en tuin. Het is hun passie. Bij het hoofdstuk 'huis' staat de volledige bouwcoördinatie van alle voorkomende bouwwerkzaamheden centraal, van de realisatie van een eenvoudige tuinmuur tot aan een complete restauratie. Het begeleiden bij het aanvragen van vergunningen, het uitwerken van bouwtekeningen en het maken van calculaties horen daar uiteraard

bij. Bij het hoofdstuk 'tuin' staat het maken van een tuinontwerp en een deskundig plantenaadvies centraal. Daarnaast kan de gehele aanleg worden verzorgd en is er de mogelijkheid om ook het onderhoud van de tuin te coördineren. Kortom, Bisconti – Case e Giardini is de perfecte partner voor de realisatie van huis én tuin in het mooie Italië.

EROSIEGEVAAR

Om een goed beeld te krijgen van het werk van Coen en Marie-José is het zinvol hun woonplek te bezoeken, gelegen op de plaats waar de regio's Lazio, Umbrië en Toscane elkaar raken. Een smaakvol huis, in 2004 als ruïne aangekocht en daarna helemaal opgeknapt, en een

smaakvolle tuin gelegen tegen een helling. De locatie is adembenemend, met uitzicht over een immens dal. In 2011 vestigde het ondernemende koppel zich hier definitief. 'Die helling was natuurlijk meteen een uitdaging, in Nederland kennen we dat niet', begint Marie-José haar uitleg over de tuin. 'Door de enorme regenbuien die we hier soms hebben, ligt erosie op de loer. Grond inclusief beplanting spoelen makkelijk weg.' Er kwamen hier en daar muren van natuursteen, steile en minder steile delen werden ingezaaid met gras en op andere probleemstukken kwamen vakken met diep wortelende planten als rozemarijn en brem. 'De rozemarijn met hangende twijgen, *Rosmarinus officinalis* 'Prostatu', plant ik ook geregeld bovenaan de muurtjes om die wat groener te maken.' Bij het aanleggen van al die min of meer glooiende terrassen was het steeds nadenken over hoe het water de helling af moest lopen. 'Het was noodzakelijk om extra gleuven

en kleine dijkes aan te leggen om het water zo via kleine kanalen van de helling te leiden.' Bovenaan het terrein bevindt zich nog een natuurlijk meertje waarin regenwater wordt opgevangen. Dat water is weer beschikbaar voor irrigatie. 'Maar, dat gebruik ik spaarzaam omdat de planten zelf diep moeten wortelen. Het eerste jaar na aanplant help ik wel met extra water, het tweede jaar geef ik zeker de helft minder en het derde jaar niet meer. Dat is globaal de regel.' Het 'tuinklaar' maken van het terrein is hier in enkele zinnen uiteengezet, maar het kostte Marie-José, zoals ze zelf zegt, bloed, zweet en tranen. Om te beginnen bestaat de helling uit kleigrond – 'keihard als het droog is en zeer kleverig als het nat is'. Daarnaast zit die grond boordevol keien. 'Oneindig veel. Ik heb er inmiddels een miljard opgeruimd, denk ik. Nu kom ik er alleen nog eens wat tegen bij het aanplanten. Behalve een spade heb ik daarom ook altijd een pikhouweel bij me.'

KARAKTERISTIEKE CIPRES

Toen de helling 'erosie veilig' was, kreeg de tuin langzaam zijn vorm. Wat waren de belangrijke uitgangspunten? 'Mooi in alle seizoenen en met een mediterrane uitstraling, passend bij de sfeer van het 300-jarige pand. Het moest natuurlijk ook ons visitekaartje worden.' Vooral dat laatste was belangrijk, daarom zijn er tuindelen met verschillende sferen gecreëerd. Er is een formeel stuk met buxusgroepen, een plein met heesters voor vier seizoenen, een mediterrane cottage-tuin en rondom het zwembad een witte tuin. Daarnaast zijn hellingdelen begroeid met groepen dezelfde planten zoals bijvoorbeeld oleander en *Viburnum tinus*. 'Momenteel werk ik aan een gele helling met brem en *Rosa hugonis*.' Verder van het huis liggen twee velden met olijfbomen en is er een kleine fruitgaard, die overgaat in een bosdeel voor de hangmatten. Soms is er ook gewoon leegte, met hier en daar een strategische paardenkastanje, linde, *Tamarix*, *Eucalyptus* of *Albizia*

julibrissin. Ook staat er een groep donkerbladige *Prunus*. 'En op verschillende manieren heb ik de zo karakteristieke cipres aangeplant. Als windkering, als accentpunt of puur esthetisch.'

DIVERSITEIT

Wie rondloopt in de tuin valt de plantendiversiteit op. Een van Marie-José Reynaerts favorieten is *Salvia*, met name *S. microphylla* 'Hot Lips'. 'Een onverwoestbare plant waar je niets aan hoeft te doen, hier maandenlang doorbloeiend met een overdaad aan tere bloemen. Onmisbaar in elke tuin.' *S. microphylla* is net als *S. greggii* en hun hybriden *S. x jamensis* en *S. greggii x lycioides* afkomstig uit Mexico. Alle vier zijn het bladverliezende planten met kleine bladeren en dunne stengels. Alle vier ook verhouten ze licht en kunnen ze tijdens koude en natte winters schade oplopen. Bij aanplant in de Nederlandse volle grond moet de standplaats daarom voldoende droog en zonnig zijn en vraagt de plant in de

winter een beschermende mulchlaag. 'Hier is dat geen issue. In maart snoei ik de plant flink terug en tijdens het groeiseizoen corrigeer ik nog wat. Verder is er niks nodig en bloeit 'Hot Lips' bijna tien maanden. Net als *Teucrium fruticans*, waar ik massieven en hagen van maak. Dat zou ook met deze *Salvia* kunnen, maar liever zie ik die stoer los groeiend. Ik houd van die uitbundigheid.'

LASTIGE AUGUSTUSMAAND

Opvallend zijn de rozen in de tuin, ook maandenlang bloeiend. Favoriet is de witte *Rosa* 'Iceberg' - 'werkelijk ijzersterk' -, de dieppaarse *Rosa* 'Minerva' - 'die geur...' - en de oranje bloeiende leiros *Rosa* 'Westerland'. Botergeel zijn de bloemen van de rijke voorjaarsbloeiende rambler *Rosa banksiae*, voor Nederland een iets te kwetsbare plant die een beschutte standplaats wenst. Rondlopend wijst Marie-José naar de eerder genoemde grijsbladige *Teucrium fruticans* en naar *Cistus x purpureus*, *Nerium oleander*, *Trachelospermum*

jasminooides en lentisco, de Italiaanse naam voor *Pistacia lentiscus*. Allemaal karakteristieke planten die in veel mediterrane tuinen zijn te bewonderen. 'Onmisbaar zijn uiteraard ook de vele aromatische planten zoals lavendel, rozemarijn en mirte, en de rijke bloeiers als *Gaura*, *Agapanthus*, *Abelia grandiflora* en *Convolvulus cneorum*. Soms is het heel moeilijk om te kiezen...' Over de eerder genoemde seizoenbeleving vertelt Marie-José dat de periode rond augustus vaak lastig is. 'Alles heeft dan meestal al spectaculair gebloeid en dan is het tijdelijk, vooral door de aanhoudende warmte, even stil in de tuin. Maar, zodra de temperaturen wat gaan dalen, zo tegen midden september, is er weer een heerlijke opleving.' Mooi zijn dan de rijke bloei van *Lagerstroemia*, de herbloeï van *Caryopteris* en de najaarsbloei bij de *Anemone*. 'Die herfstanemonen bloeien meestal door tot de kerst want de herfst is hier meestal zacht en bijzonder zonnig, echt een fantastisch jaargetijde in Italië.'

KAAPSE KNOFLOOK EN AUSTRALISCHE MUNT

We bezoeken nog een tweede tuin, door Marie-José gerealiseerd in 2014-2015. Een aantal dezelfde planten hier, maar ook tal van andere. *Tulbaghia violacea* is er een, de Kaapse knoflook. Dit is een polvormend, overblijvend bolgewas uit Zuid-Afrika waarvan zowel de grijsgroene bladeren als de roze bloemen eetbaar zijn. De plant bloeit van mei tot in september. *Prostanthera rotundifolia*, Australische munt, is een kleine groenblijvende heester met dikke donkergroene bladeren die bij het kneuzen sterk aromatische geuren. Deze plant bloeit magentaroze van juni tot ver in augustus.

Van *Westringia fruticosa* bloeien er een witte en een donkerroze vorm. De plant is enigszins vergelijkbaar met die *Prostanthera*, maar het loof is wat smaller. Vroeger heette deze plant *W. rosmariniformis*, met blad als dat van de rozemarijn. Soms wordt de plant kustrozemarijn genoemd. Rijk en lang bloeiend is ook *Plumbago*

capensis die we in Nederland alleen als kuipplant kennen. ‘In zacht hemelsblauw.’ Opvallend zijn nog de snoeivormen van *Teucrium fruticans* – ‘hier gebruikt als rustpunten’ – en de haag van *Lavandula angustifolia* met daarin twee langwerpige blokken van *Viburnum tinus*. ‘Als markering van de grenslijn van de tuin.’ Er is uiteraard veel meer te vertellen, maar de Nederlandse eigenaresse vat het heerlijk in één korte zin samen: ‘een zee aan bloemen en geuren en een heerlijke tuin om in te wandelen, te zitten en te genieten’. Het achterliggende indrukwekkende landschap helpt daar uiteraard aan mee. 🌿

Informatie

Bisconti – Case e Giardini
www.bisconti.eu